

Маляренко Ростислав Юрійович, *магістр,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України, (м. Київ, Україна)*

УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ ЛІДЕРА В ЗАКЛАДІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Управління закладом охорони здоров'я – складна і напружена діяльність. Незважаючи на напружену роботу, лідер завжди управляти так, щоб управління надихало б усю команду. Хороші лідери, вміють ефективно спілкуватися та делегувати роботу, заохочують стратегічне мислення та мотивують колектив працювати краще.

Лідерські якості керівників закладів охорони здоров'я включають далекоглядність, відповідальність, комунікативні навички, вміння мотивувати, гнучкість, емпатію, чесність і відданість безперервному розвитку. Ці якості допомагають керівнику формувати команду, досягати стратегічних цілей, ефективно вирішувати проблеми та створювати позитивну корпоративну культуру [1].

Формування лідерських якостей необхідне кожному фахівцеві, який бажає стати керівником та досягти більших результатів у своїй сфері охорони здоров'я. Лідерські якості - це здатність впливати на співробітників, мотивувати їх на досягнення встановлених цілей, будувати довіру та змінювати колектив на краще. Ефективні керівники повинні мати також такими якостями, як емпатія, впевненість, вміння слухати і приймати рішення, врегульовувати конфлікти і брати на себе відповідальність.

Формування лідерських якостей передбачає систематичне навчання, читання професійної літератури, відвідування тренінгів та семінарів з лідерства, а також активний спосіб життя, що сприяє самовдосконаленню.

Важливо також отримувати фідбек від колег та підлеглих, щоб виявити свої сильні та слабкі сторони та постійно працювати над своїм удосконаленням.

У цілому нині розвиток лідерських якостей — це постійний процес, потребує зосередженості, терпіння і відданості власного зростання [2].

Управління формуванням лідерських якостей доцільно здійснювати на основі комплексного підходу, заснованому на навчанні, практиці, розвитку ключових компетенцій і створенні сприятливого середовища. Цей процес вимагає також системного підходу, що включає саморозвиток та розвиток інших через делегування та зворотний зв'язок, а також розвиток таких якостей, як відповідальність, емпатія, чесність та стратегічне мислення.

Надзвичайно важливими для лідера є лідерські компетентності - це сукупність знань, навичок і характеристик, що визначають успішного керівника. Коли лідерські якості керівника гармонійно поєднуються зі стратегічними цілями закладу охорони здоров'я, це забезпечує суттєву конкурентну перевагу. Організації, які вкладають у розвиток чи підбір талановитих керівників, демонструють значні успіхи та переваги перед конкурентами.

Єдиного універсального набору лідерських компетентностей, який би підходив для всіх керівників і закладів охорони здоров'я, не існує. Навіть у одному закладі різні керівні ролі можуть вимагати різного підходу та навичок.

Аналіз наукових джерел свідчить, що найважливішими для керівника є сукупність якостей управління закладом охорони здоров'я.

Цей перелік включає навички та знання, необхідні для стратегічного управління усім закладом чи його підрозділом. Тому лідери повинні бути здатні розробляти довгострокові плани, керувати змінами та забезпечувати досягнення цілей закладу. Основні компетентності якими має володіти керівник-лідер, включають:

- стратегічне мислення – уміння аналізувати ситуацію, прогнозувати ризики та можливості, створювати довгострокові плани;
- прийняття рішень - здатність швидко та впевнено приймати рішення з на підставі доступних даних.

- підприємливість – здатність виявляти нові можливості, керувати інноваціями та підвищувати конкурентоспроможність закладу охорони здоров'я.

Не менш важливими для керівника-лідера є компетентності з керування підлеглими працівниками. Ці компетентності спрямовані на побудову ефективних відносин у команді, управління продуктивністю та мотивацією працівників. Вони також включають здатності розвивати персонал та вирішувати конфлікти. Вони включають:

- управління людьми — створення умов продуктивної роботи, мотивація команди;
- коучинг і наставництво: здатність підтримувати розвиток співробітників через навчання та мотивацію;
- управління конфліктами: вирішення проблемних ситуацій усередині колективу закладу охорони здоров'я [3].

Крім того, керівник-лідер повинен вміти керувати собою. Така компетентність полягає у здатності керівника-лідера до саморозвитку, адаптації до змінюваних умов та управління власними емоціями. Вони є основою для розвитку інших лідерських якостей, А саме: емоційного інтелекту - здатності розуміти та керувати своїми емоціями, а також розпізнавати емоції інших; саморегуляції – вміння контролювати емоції та конструктивно реагувати на виклики; навички саморефлексії - аналіз власних дій та пошук можливостей для покращення власної діяльності та діяльності колективу закладу охорони здоров'я.

Таким чином, управління формуванням лідерських якостей — не лише бажана умова, а життєво необхідна діяльність в умовах сучасного закладу охорони здоров'я. Тут скоріше йдеться не лише про ефективність управління, а й про культуру, яка стимулює інновації, утримує таланти та допомагає адаптуватися до постійних змін. Лідери мотивують і надихають людей, як всередині, так і за межами закладу охорони здоров'я; вони спрямовують власну діяльність, мислення та приймають рішення для забезпечення якомога більш якісних результатів професійної діяльності та розвитку очолюваного

закладу. Керівник-лідер, в силу взятої на себе відповідальності, надихає та впливає на співробітників, пацієнтів та інших людей, намагається досягти поставлені цілі. Лідерство являє собою феномен, породжений системою неформальних, неофіційних відносин між людьми. Воно природним чином виникає в будь-якій групі на підґрунті впливу особистісного авторитету лідера на взаємини і поведінку підлеглих. Лідерство – це соціальний феномен, що сприяє досягненню групових цілей в оптимальні строки і з найбільшим ефектом.

Список використаних джерел:

1. Ліштаба Л. В. Особливості формування ключових лідерських компетенцій менеджерів у сфері охорони здоров'я. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». 2016. Вип. 20, ч. 1. С. 119–121.

2. Петрашик Ю. М., Трущенко Л. В., Повражек І. В. Особливості формування лідерських якостей фахівців у сфері охорони здоров'я та менеджерів охорони здоров'я. С. 82-89.

3. Лідер медичного закладу – який він? URL: <https://medplatforma.com.ua/article/966-lder-medichnogo-zakladu-yakiy-vn>

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра управління та освітніх технологій**

МАТЕРІАЛИ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології,
провідництво та менеджмент в освіті»
«Sustainable Growth of Society in the Digital Era: Innovation, Technology,
Guidance and Management of Education»**

**Національний університет біоресурсів і природокористування України,
кафедра управління та освітніх технологій
AKG Global Support Services (OPC) Private Limited – Індія,
Університет Патил Відьяпіт – Індія,
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський
державний інститут»,
Херсонським навчально-науковим інститутом Національного
університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
Поліський національний університет,
кафедра комп'ютерних технологій та системного моделювання**

1 жовтня 2025 р.

Київ 2025 р.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet рішенням Вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України (протокол № 3 від 17.10.2025 р.)

Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті / Матеріали міжнародної дистанційної науково-практичної конференції, м. Київ, 1 жовтня 2025 р. Київ : НУБіП України. 2025. 192 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної дистанційної наукової конференції «**Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті**», яка відбулась 1 жовтня 2025 року в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. В матеріалах збірника висвітлюються сучасні тенденції подальшого розвитку освіти в Україні й світі в епоху цифровізації, розв'язання нагальних проблем у соціокультурній та соціально-гуманітарній сферах шляхом синергетичної інтеграції інновацій, управління та технологій, освітнього менеджменту та провідництва.

Тези подано в авторській редакції. Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильність цитування джерел, посилання на них та інші відомості. Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

Редакційна колегія:

Савицька І.М., канд. філос. наук, доц. декан факультету (голова);

Кубіцький С. О., канд пед. наук, проф. завідувач кафедри управління та освітніх технологій;

Гречаник Н. І., д-р пед. наук, проф.

Шумілова І. Ф., д-р пед. наук, доц.;

Базелюк В.Г., канд. пед. наук, доц.

Відповідальна за випуск – Гречаник Н.І., д-р пед. наук, проф.

ISBN 973-966-8063-79-4